

2019-2021

Finansplan

BUDGET OCH EKONOMISKA RAMAR

ÄNDRINGSFÖRTECKNING

Version	Datum	Ändring	Beslutat av
1.	2018-10-17	Nyutgåva	

Finansplan

Finansplanen innehåller planeringsförutsättningar, finansiering och budgetramar per nämnd för åren 2019–2021. Planen innehåller även finansiella mål, investeringsramar och prognoser för nationella satsningar.

Finansplanen utgår denna planperiod från Regiondirektörens direktiv för verksamhetsplanering 2019, RS/1134/2018.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Planeringsförutsättningar	7
1.1	Planeringsförutsättningarna 2019–2021	7
1.2	Regionens ekonomiska utveckling	7
1.3	Den samhällsekonomiska utvecklingen	8
1.4	Befolkningsutveckling	9
1.5	Skatteunderlagets utveckling	10
1.6	Löne- och prisförändring för landsting	11
2	Region Jämtland Härjedalens finansiering	12
2.1	Skatteintäkter	12
2.2	Kommunala utjämningsbidrag och generella statsbidrag	12
2.3	Läkemedelsbidrag	13
2.4	Finansnetto	13
2.5	Pensionskostnader	14
2.6	Resultatförbättrande åtgärder	15
2.7	Likviditet och upplåningsutrymme	16
3	Budgetramar per nämnd samt finansiering 2019–2021	17
3.1	Budgetramar	17
3.2	Förändring budgetramar	18
3.2.1	Nämndförändringar 2019	18
3.2.2	Regionstyrelsen	19
3.2.3	Hälso- och sjukvårdsnämnden	20
3.2.4	Regionala utvecklingsnämnden	20
3.2.5	Revision	20
3.2.6	Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd	20
3.2.7	Patientnämnd	20
3.2.8	Förtroendevalda politiker	20
3.3	Avkastningskrav	21
3.4	Investeringsram	21
3.5	Nationella satsningar, riktade statsbidrag	21
3.6	Välfärdsmiljard, utifrån flyktingmottagande	22
4	Finansiella mål	23
4.1	Långsiktigt hållbar ekonomi	23

4.2	Kostnadskontroll	23
4.3	Avtalstrohet	23
4.4	Självfinansieringsgrad investeringar	24
5	Resultat-, balans- och finansieringsbudget	25
5.1	Resultatbudget	25
5.2	Balansbudget	26
5.3	Finansieringsbudget	27
6	Sammanfattande slutsatser	27
7	Bilagor	28
7.1	Bilaga 1 Riktade statsbidrag	28
7.2	Bilaga 2 Avgifter och taxor	30
7.3	Bilaga 3 Regionens engagemang i bolag, stiftelser och förbund	32
7.4	Bilaga 4 Ordlista och förkortningar	34

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1.	Jämtlands läns landsting resultat exkl. RIPS-effekter 2011–2014, Region Jämtland Härjedalen 2015–2017 samt prognos 2018 per augusti.	8
Figur 2.	Prognos finansiella kostnader 2018–2021 Region Jämtland Härjedalen.	14

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1.	Nyckeltal för den svenska ekonomin	9
Tabell 2.	Befolkningssiffror för åren 2017–2021 SCB, samt egen prognos Jämtland Härjedalen.	9
Tabell 3.	SKLs prognos för utvecklingen av skatteunderlaget	10
Tabell 4.	SKLs prognos för Landstingprisindex LPIK	11
Tabell 5.	Bidrag från utjämningsystemet i miljoner kronor - Region Jämtland Härjedalen	13
Tabell 6.	Pensionskostnader - Region Jämtland Härjedalen	14
Tabell 7.	Pensionsåtagande - Region Jämtland Härjedalen	15
Tabell 8.	Region Jämtland Härjedalens resultat 2019–2021 samt åtgärder och behov av ytterligare åtgärder för att nå en ekonomi i balans	16
Tabell 9.	Upplåningsutrymme	16
Tabell 10.	Inprioriteringar	17
Tabell 11.	Budgetramar per nämnd samt finansiering	18
Tabell 12.	Investeringsbehov	21
Tabell 13.	Riktade statsbidrag	21
Tabell 14.	Välfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande	22
Tabell 15.	Långsiktig hållbar ekonomi	23
Tabell 16.	Kostnadskontroll	23
Tabell 17.	Avtalstrohet	23
Tabell 18.	Resultatbudget	25
Tabell 19.	Balansbudget	26
Tabell 20.	Finansieringsbudget	27

2018-10-17

Dnr: RS/587/2018

Region Jämtland Härjedalens finansplan 2019–2021

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen besluta om förslag till budget före oktober månads utgång. Vilka politiska partier som kommer att leda Region Jämtland Härjedalens politiska arbete de kommande åren är i skrivande stund inte klart.

Den här finansplanen är framtagen av regiondirektören utan politisk bearbetning. Den kan beskrivas som en förlängning av föregående års finansplan med förändring enligt de kända faktorer som påverkar regionens ekonomi. Även de investeringar som verksamheten bedömer nödvändiga finns med i planen. Allt annat, tex. skattesats, är oförändrat.

Den 20 november fastställer regionfullmäktige finansplan och budget för perioden 2019–2021. Vid fullmäktiges möte kommer de olika partierna i regionfullmäktige att lägga fram sina förslag till finansplan för Region Jämtland Härjedalen.

Ann-Marie Johansson
Regionstyrelsens ordförande

1 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

I detta kapitel redovisas förutsättningar som är viktiga för Region Jämtland Härjedalens ekonomiska planering inför åren 2019 – 2021.

I finansplanen fastställer regionfullmäktige finansiella ramar för respektive nämnd, skattesats samt resultat-, balans- och finansieringsbudget.

1.1 Planeringsförutsättningarna 2019–2021

Region Jämtland Härjedalens ekonomiska läge är allvarligt. Prognos för år 2018 är vid delårsbokslutet i augusti månad -250 miljoner kronor.

Rättigheten till hälso- och sjukvård är reglerad i lag. Vid årsskiftet 2015 trädde en ny patientlag i kraft som ger den enskilde patienten stora rättigheter till vård, samtidigt som landstingens möjligheter att begränsa vårdutbudet kraftigt begränsats. Regionens mål är att bedriva en kostnadseffektiv vård som är likvärdig med den som erbjuds i övriga landet.

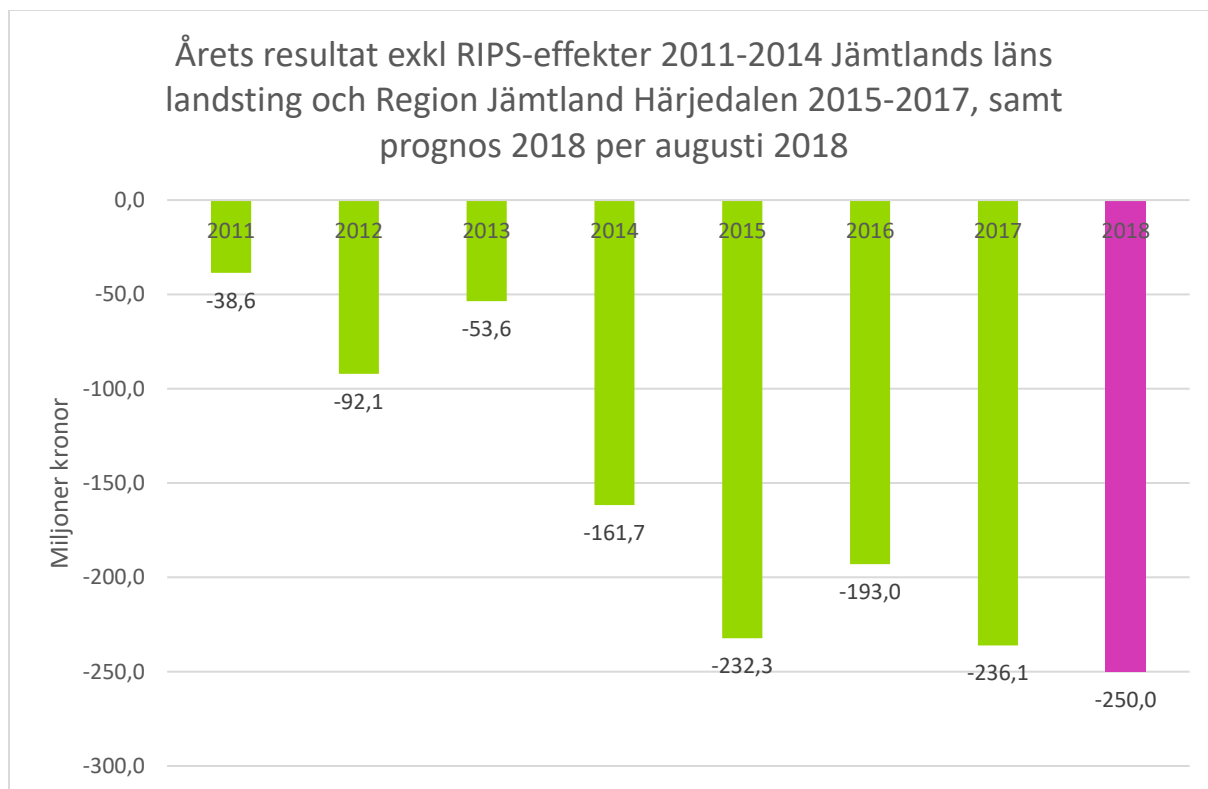
Anpassning till givna ramar är överordnat vid en eventuell målkonflikt med verksamhetens omfattning.

1.2 Regionens ekonomiska utveckling

Region Jämtland Härjedalen (fram till 2015 Jämtlands läns landsting) har under de senaste åtta åren haft ekonomiska underskott.

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och en budget i balans, dvs. att intäkterna överstiger kostnaderna. Om de redovisade kostnaderna överstiger intäkterna ett räkenskapsår ska det negativa resultatet och det egna kapitalet återställas inom tre år.

Figur 1. Jämtlands läns landsting resultat exkl. RIPS-effekter 2011–2014, Region Jämtland Härjedalen 2015–2017 samt prognos 2018 per augusti.

1.3 Den samhällsekonomiska utvecklingen

Högkonjunkturen kulminerar 2019 och svensk ekonomi går fortfarande på högvarv. Både Konjunkturinstitutets och Arbetsförmedlingens återkommande enkäter till företagen pekar på en fortsatt tydlig optimism, även om stämningssläget dämpats något sedan förra hösten. Arbetsgivarna planerar för fler anställda, men svårigheten att få tag i personal och bristen på utbildad arbetskraft håller tillbaka. Sammantaget pekar SKL:s senaste prognos (05–18) på att högkonjunkturen går in i en fas med lägre tillväxttal och små förändringar i antalet arbetade timmar. En naturlig utveckling när konjunkturen kulminerar. Trots ett allt mer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av 2019. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar KPI betydligt snabbare än KPIF. (Ekonominytt, SKL, nr. 06/2018).

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sysselsättning, timmar anställda*	2,6	2,0	1,9	0,3	-0,3	0,3
Relativ arbetslöshet, % av arbetskraften	6,9	6,7	6,1	6,2	6,7	7,0
Timlön, nationalräkenskaperna	2,2	2,7	2,9	3,1	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,1	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIF-KS	1,3	1,7	1,7	1,8	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	2,0	2,4	2,7	2,8
Realt skatteunderlag	2,6	1,3	1,3	0,7	0,1	0,9
Befolkning 15–74 år	0,9	1,1	0,8	0,6	0,5	0,6

*Kalenderkorrigerad utveckling.

1.4 Befolkningsutveckling

I den befolkningsprognos som ligger till grund för beräkning av skatteunderlag och kommunalt utjämningsbidrag, har SKL använt sig av SCB:s reviderade befolkningsprognos från april 2017. I tabell 2 nedan visas prognosen.

Tabell 2. Befolkningssiffror för åren 2017–2021 SCB, samt egen prognos Jämtland Härjedalen

	2017	2018	2019 Prognos	2020 Prognos	2021 Prognos
Rikets befolkning (1/11 året innan)	9 967 637	10 104 036	10 208 771	10 305 672	10 404 656
Årlig procentuell förändring riket		+ 1,37%	+ 1,04%	+ 0,95%	+ 0,96%
SCBs siffror för Jämtland Härjedalen	128 276	129 712	130 606	131 391	132 194
Region Jämtland Härjedalen, egna siffror	128 276	129 712	130 012	130 162	130 162
Årlig procentuell förändring Jämtland Härjedalen, egna siffror		+ 1,12%	+ 0,23%	+ 0,12%	+ - 0

I regel har SCB tidigare överskattat befolkningsstorleken när det gäller prognoser för Jämtland Härjedalen. För närvarande är det svårare än vanligt att prognostisera befolkningsutvecklingen. Den beror på hur många asylsökande som kommer till länet och i vilken utsträckning de som beviljas uppehållstillstånd sedan stannar kvar i regionen. Av ovan angivna skäl har befolkningsprognosen sänkts, jämfört med SCB, vid beräkningen av Regionens generella statsbidrag. Befolkningen i länet förväntas visserligen växa under planperioden, men med ett

betydligt mindre antal än i SCBs prognos. Länets befolkning beräknas i denna plan att öka under 2019 och 2020 för att sedan återigen ligga konstant.

1.5 Skatteunderlagets utveckling

Skatteunderlagstillväxten avtar när konjunkturen kulminerar 2019. Den svagare inkomstutvecklingen för pensionärer motverkas av att grundavdragen höjs för personer som fyllt 65 år, vilket håller tillbaka skatteunderlaget ytterligare. Detta kompenseras landstingen för genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning med ett belopp som motsvarar avdragshöjningens beräknade effekt på skatteintäkterna. Det betyder att skatteunderlagets underliggande ökningstakt är 0,6 procentenheter större än den faktiska. År 2019 och 2020 prognostiserar SKL en svagare utveckling av skatteunderlaget. Det beror på att arbetade timmar utvecklas betydligt mindre gynnsamt när konjunkturen kulminerar 2019 och rör sig ned mot konjunkturell balans året efter. Det motverkas endast till en mindre del av att löne- och pensionshöjningarna tilltar. 2021 års skatteunderlagstillväxt visar utvecklingen vid konjunkturell balans – en viss men liten ökning av arbetade timmar samt måttliga höjningar av löner och pensioner betyder att skatteunderlaget ökar i linje med ett historiskt genomsnitt. (Ekonominytt, SKL, nr. 06/2018).

Tabell 3. SKLs prognos för utvecklingen av skatteunderlaget

Utveckling av skatteunderlaget i procent	2018	2019	2020	2021	2019–2021
Riket enligt SKL	3,70	3,30	3,30	3,90	10,50
Jämtlands län enligt SKL	3,42	2,92	2,92	3,52	9,36
Jämtlands län egen prognos	3,42	2,46	2,43	2,90	7,79

På grund av en låg genomsnittsinkomst i länet är skatteunderlaget per invånare bland de lägsta i landet. Skatteunderlaget för länet växer normalt i en långsammare takt än för riket som helhet, så ser det även ut i SKLs senaste skatteunderlagsprognos, se tabell 3.

1.6 Löne- och prisförändring för landsting

SKL räknar med att landstingen får löneutveckling 0,4 procentenheter under perioden 2019–2021. Landstingsprisindex (LPIK), som innefattar flera priskomponenter, förväntas variera enligt tabell nedan.

Tabell 4. SKLs prognos för Landstingsprisindex LPIK

Årlig procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021
LPIK inkl. läkemedel	2,7	3,4	2,3	2,8	2,6
– Timlön	2,7	2,9	2,9	3,2	3,3
– Socialavgifter	3,3	8,3	2,6	5,2	3,5
– Läkemedel	0,2	–0,7	–0,7	–0,8	–0,8
– Förbrukning	3,4	2,5	2,7	2,4	2,4
LPIK exkl. läkemedel	3,1	4,0	2,8	3,4	3,1

*Genomsnittligt LPIK för perioden 2018–2021 är 2,8 inkl. läkemedel och 3,3 exkl. läkemedel.

SKL räknar med fallande läkemedelspriser under 2019–2021. Endast rena prisförändringar på befintligt sortiment inklusive generika tas med i SKLs beräkningar. Eventuell merkostnad för nya läkemedel ingår inte i prismätningarna, då de höga kostnaderna för en del av de nya läkemedlen antas spegla en förbättrad kvalitet och därför inte betraktas som en prisförändring.

I region Jämtland Härjedalen ersätts privata vårdgivare via Hälsoval, budgettram undantaget läkemedel räknas upp enligt LPIK (exkl. läkemedel).

2 REGION JÄMTLAND HÄRJEDALENS FINANSIERING

I det här avsnittet redovisas vilka förutsättningar Region Jämtland Härjedalen har att finansiera sin verksamhet med skatteintäkter, generella statsbidrag (kommunala utjämningsbidrag) samt övriga intäkter.

2.1 Skatteintäkter

För att finansiera Region Jämtland Härjedalens uppgifter betalar länets invånare skatt. Skatteintäkterna är beroende av skatteunderlagets storlek, som i sin tur beror på samhällsekonomi, arbetsmarknadsstruktur och demografi. Regionens förtroendevalda kan påverka skatteintäkternas storlek genom beslut om skattesats.

Preliminär skatt för år 2019 budgeteras enligt prognos för det slutliga skatteunderlaget 2017, uppräknat till 2019 års nivå. Prognos för preliminärskatt och avräkning utgår från SKLs prognos i augusti 2018. Skattesatsen för 2019 är i denna plan oförändrad på 11,20 kronor. I beräkningarna antas länets befolkning växa med 450 personer under planperioden.

2.2 Kommunala utjämningsbidrag och generella statsbidrag

Syftet med kommunal utjämning är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla landsting och regioner att kunna tillhandhålla sina invånare likvärdig service oberoende av länsinvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden.

Systemet för kommunalekonomisk utjämning omfattar

- Inkomstutjämning – utjämning av skatteintäkter mellan kommuner och landsting baserad på länets skattekraft. Staten garanterar medelskattekraft på 115 %. Inkomstutjämningen ska ge Region Jämtland Härjedalen kompensation för låga inkomster och svagt skatteunderlag.
- Kostnadsutjämning – utjämning för strukturella kostnadsskillnader beroende på demografi, brukarens behov och produktionsvillkor. Utgörs av fyra delmodeller, hälso- och sjukvård, befolkningsförändringar, lönekostnader och kollektivtrafik. Kostnadsutjämning ska ge Region Jämtland Härjedalen kompensation för höga kostnader på grund av stor andel äldre i befolkningen, sjukresor/sjuktransporter, små hälsocentraler och ambulansstationer som en anpassning till en liten befolkning glest utspridd på stor yta.
- Strukturbidrag och införandebidrag – utgår till vissa kommuner och landsting som kompensation för större förändringar i utjämningsystemet genom åren. Strukturbidraget ger Region Jämtland Härjedalen viss kostnadstäckning för de extrakostnader som regionen har för t.ex. central administration, politisk ledning och systemkostnader som måste fördelas på ett mycket mindre invånarantal och som inte är proportionella med befolkningsstorleken.
- Regleringsavgift – reglerar att statens utgifter för kommunalekonomisk utjämning hamnar på samma nivå som regeringen föreslår och riksdagen beslutar om. Avgiften är ett

enhetligt belopp per invånare. Justerad med de ”nya välfärdsmiljarderna” i BP 2018 – påverkar regleringsavgiften positivt fr.o.m. år 2019.

SCB räknar utifrån systemets regler fram hur mycket varje landsting ska betala in till eller få ut från det kommunala utjämningsystemet. Summan av alla in- och utbetalningar blir det belopp som staten skulle behöva betala in till systemet för att skapa likvärdiga förutsättningar för att bedriva vård i hela landet. Detta belopp blir större och större för varje år framåt i tiden. I statsbudgeten görs dock andra fördelningar. För att inte staten ska behöva betala mer än planerat, tillämpas den s.k. regleringsavgift. Denna avgift debiteras alla landsting med ett lika stort belopp per invånare.

Tabell 5. Bidrag från utjämningsystemet i miljoner kronor - Region Jämtland Härjedalen

Finansiering (miljoner kronor)	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Utjämningsystem	766	794	813	825
varav				
Inkomstutjämnning	655	666	669	685
Kostnadsutjämnning	49	47	50	51
Strukturbidrag	102	102	102	102
Regleringsavgift	-39	-21	-8	-13
Förändring		28	19	12
Årlig procentuell förändring		3,7%	2,4%	1,5%

Beloppen i utjämningsystemet baseras på preliminära uppgifter enligt SKL:s prognos i augusti 2018. Det slutliga utfallet av utjämnningen 2019 fastställs i december 2018.

2.3 Läkemedelsbidrag

För 2019 och framåt finns inget fastställt belopp på överenskommelse om läkemedelsbidraget mellan SKL och staten, därför budgeteras läkemedelsbidraget till Region Jämtland Härjedalen på samma nivå som överenskommit 2018, 365,6 miljoner kronor.

2.4 Finansnetto

Den största delen av de finansiella kostnaderna i planen för 2019–2021 avser räntekostnader på pensionsskulden. Skandia lämnar prognoser om den finansiella kostnaden för intjänandedelen på pensionsskulden för respektive år. Den finansiella kostnaden för pensioner består av ränte- och basbeloppsuppräknningar. För 2018 beräknas den finansiella kostnaden för pensioner till 34,7 miljoner kronor. Framåt räknar Skandia med att de räntor som ligger till grund för pensionsberäkningarna stiger, varför prognosen för de finansiella kostnaderna för pensioner 2019 blir 47,2 miljoner kronor, 47 miljoner kronor 2020 och 71,8 miljoner kronor.

Vid beräkningarna för ränteprognosen på finansiella kostnader avseende lån används antagandet att nuvarande skuldportfölj refinansieras med samma bindningstider. Om prognoserna gällande

stigande marknadsräntor infrias, kommer de finansiella kostnaderna att stiga kraftigt under planperioden.

Figur 2. Prognos finansiella kostnader 2018–2021 Region Jämtland Härjedalen

2.5 Pensionskostnader

Enligt prognos från pensionsadministratören Skandia beräknas pensionskostnaderna öka under kommande år och då framförallt under 2021 då de finansiella kostnaderna ökar kraftigt. Beräkningarna bygger på förutsättningen att antalet anställda ska vara oförändrat framöver. Inga anställda antas avsluta eller påbörja anställningar med undantag för vid pensionering. Anställda som går i pension under prognosperioden ersätts beräkningsmässigt av en yngre person med liknande inkomstprofil.

Tabell 6. Pensionskostnader - Region Jämtland Härjedalen

Total pensionskostnad mkr	2018	2019	2020	2021
Förändring av pensionsavsättning	86	72	88	96
Pensionsutbetalningar	118	120	123	129
Premier	82	84	88	91
Finansiell kostnad	28	38	38	58
Löneskatt	76	76	81	91
Summa kostnader	391	392	417	465
Förändring av pensionskostnader		1	26	47
Procentuell förändring		0,2%	6,6%	11,3%

Av pensionskostnaderna är det endast en mer begränsad del av kostnaderna som går att minska genom åtgärder. Den del som skulle kunna sänkas något, rör varje års intjänade individuella pension som sedan betalas ut i mars månad året därpå. Vid en neddragning av personal, minskar dessa kostnader. Även en mindre del av ökningen av pensionsskulden i balansräkningen går att påverka, eftersom pensionsskulden ökar i relation till den del av medarbetarnas lön som överstiger 7,5 basbelopp. Den största delen av skulden består dock av tidigare års intjänade förmånpensioner.

Tabell 7. Pensionsåtagande - Region Jämtland Härjedalen

Total pensionsskuld, mnkr	2018	2019	2020	2021
Ansvarsförbindelse	1 645	1 596	1 544	1 503
Avsatt till pensioner	1 132	12 43	1 368	1 522
Upplupna kostnader	95	97	101	105
Löneskatt	692	708	726	754
Summa skuld	3 564	3 644	3 739	3 884

2.6 Resultatförbättrande åtgärder

- Kostnaderna har räknats upp enligt SKLs prognos från april för LPIK inkl. läkemedel se tabell 4.
- Intäkterna har räknats upp enligt SKLs prognos från augusti 2018 för skatteintäkter och generella statsbidrag
- För pensionskostnader används Skandias prognos från augusti 2018
- Intäkter för riktade statsbidrag är upptagna med summor enligt bilaga 1

För att Region Jämtland Härjedalens budget ska vara i balans 2019 och framåt krävs kraftfulla resultatförbättrande åtgärder. De tidigare beslutade åtgärderna i finansplan 2018 prognostiseras att inte påverka 2018 års resultat i positiv riktning, därför finns de inte med i tabell 8.

I Regionledning pågår genomgång av samtliga pågående förbättringsprojekt för att komma ut med en tydligare styrning och koncentration av resurser på ett mindre antal tillsammans med något nytt förbättringsprojekt.

Tabell 8. Region Jämtland Härjedalens resultat 2019–2021 samt åtgärder och behov av ytterligare åtgärder för att nå en ekonomi i balans

Resultaträkning	Utfall 2017	Prognos 2018*	2019	2020	2021	Summa 2019-2021
Verksamhetens intäkter	624	662	640	640	640	
Riktade statsbidrag	0	97	93	78	0	
Riktade statsbidrag, beslutade och budgeterade intäkter	95					
Riktade statsbidrag, budgeterade kostnader	-95					
Verksamhetens kostnader	-4 651	-4 913	-4 883	-4 825	-4 745	
Avskrivningar	-124	-136	-146	-140	-136	
Verksamhetens nettokostnader	-4 151	-4 291	-4 296	-4 247	-4 241	
Skatteintäkter	2 833	2 908	2 995	3 086	3 180	
Statsbidrag läkemedel	338	366	366	366	366	
Generella statsbidrag, inkl. "Välfärds miljarderna"	763	790	791	809	821	
Finansiella intäkter	16	12	2	2	2	
Finansiella kostnader	-34	-35	-48	-48	-74	
Årets resultat inkl beslutade/planerade åtgärder	-236	-250	-191	-33	54	
Beslutade/planerade åtgärder			140	190	200	
Summa beslutade/planerade åtgärder		0	140	190	200	530
Årets resultat efter beslutade/planerade åtgärder		-250	-191	-33	54	
Ytterligare åtgärder som krävs för att nå ekonomisk balans		250	191	33	-54	169
Resultat per år exkl åtgärder		-250	-331	-363	-476	-1 169
Årets resultat efter ytterligare åtgärder		0	0	0	0	
Behov av årlig upplåning utan åtgärder perioden 2019-2021			208	178	260	646

2.7 Likviditet och upplåningsutrymme

Om de resultatförbättrande åtgärderna inte uppnås kommer upplåningsbehov att uppstå och räntekostnaderna för lånen kommer i sin tur belasta resultat, balans och finansieringsbudget.

Tabell 9. Upplåningsutrymme

Upplåningsutrymme i miljoner kronor	2019
Nyupplåning	250
Refinansiering av befintlig skuld	100
Summa upplåningsutrymme	350

3 BUDGETRAMAR PER NÄMND SAMT FINANSIERING 2019–2021

I det här avsnittet redovisas hur Region Jämtland Härjedalens ekonomiska ramar fördelats mellan nämnder samt den investeringsram som gäller för regionen som helhet. Per 2019-01-01 införs ny politisk organisation vilket förändrar ramfördelningen på nämndnivå jämfört med år 2018.

3.1 Budgetramar

I tabell 10 beskrivs inprioriteringar där beslut tagits om införande som medför utökat uppdrag och därmed utökning av budgetram.

Tabell 10. Inprioriteringar

Nämnd (Mkr)	Objekt	Beslut	2019	2020	2021
Regionstyrelsen Regionstaben	Utvecklingsprogram COSMIC 2019–2023	RS/1222/2018	10	10	11
Regionstyrelsen Regionstaben	Utvecklingsanslag Regiondirektör	RS/1134/2018	5	5	5
Regionstyrelsen Vårdval	Bemanning ST-läkare	RS/258:12/2017	13	13	13

Tabell 11. Budgetramar per nämnd samt finansiering

Förslag budgetram 2019 Miljoner kronor	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Regionstyrelsen	1 171,5	1 196,0	1 228,2
Hälso- och sjukvårdsnämnden	2 548,5	2 548,5	2 548,5
Regionala utvecklingsnämnden	319,5	319,5	319,5
Vårdval	-	-	-
Revision	4,7	4,7	4,7
Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd, utveckling samt specialistfunktioner	0,1	0,1	0,1
Gemensam nämnd för sammanhållen upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter	-	-	-
Patientnämnden	3,2	3,2	3,2
Förtroendevalda politiker	27,3	27,3	27,3
Regionövergripande kostnader	-	-	-
Ej fördelad budgetpost	30,5	115,3	163,8
SUMMA BUDGETRAM	4 105,3	4 214,6	4 295,3
FINANSIERING			
Skatteintäkter	2 995,1	3 085,7	3 180,0
Inkomstutjämnning	666,2	668,6	684,7
Kostnadsutjämnning	46,9	50,1	51,4
Regleringsavgift/bidrag	-20,9	-7,9	-13,3
Reglering kommunerna LSS mm	-3,4	-3,4	-3,4
Strukturbidrag	101,7	102,0	102,0
Läkemedelsbidrag	365,6	365,6	365,6
Finansiella intäkter	2,0	2,0	2,0
Finansiella kostnader	-47,9	-48,2	-73,7
SUMMA FINANSIERING	4 105,3	4 214,6	4 295,3
RESULTAT	0	0	0

3.2 Förändring budgetramar

3.2.1 Nämndförändringar 2019

- Före detta Hälso- och sjukvårdsförvaltningens budgetram 2445,8 Mkr flyttas från Regionstyrelsen till Hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Före detta Vårdvalnämndens budgetram 695,4 Mkr flyttas till Vårdval inom Regionstyrelsen.
- Före detta område ”motsedda utgifter” som tidigare återfanns under Finansförvaltningen, numer område ”Regionövergripande kostnader” inkluderas organisatoriskt i Regionstyrelsen och därmed följer kvarvarande budgetram på 181,7 Mkr med i flytten.

3.2.2 Regionstyrelsen

Följande förändringar har gjorts i Regionstyrelsens budgetram:

- Pott för särskild lönesatsning 13,4 Mkr samt Regionstyrelsens gemensamma pott 49,1 Mkr som under år 2018 återfanns inom Regionstyrelsen omdisponeras till Hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram för år 2019–2021, HS-gemensamt, totalt 62,5 Mkr.
- 2 Mkr omfördelas till Förtroendevalda politikernas budgetram till följd av inrättande av hälso- och sjukvårdsnämnd (RS/528/2018 §58).
- 0,1 Mkr omfördelas till ”Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd...” enligt beslut om samfinansiering av tjänst tillsammans med övriga av nämndens parter (RF 2018-02-14 §36).
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) tillkommer ingen uppräknings av budgetram, undantag Vårdval.

Regionstab:

- Inprioriteringar avseende Utvecklingsprogram COSMIC 2019–2023 (RS/1222/2018) 10 Mkr år 2019–2020, 11 Mkr år 2021 samt utökad Utvecklingsanslag Regiondirektör (RS/1134/2018) med 5 Mkr år 2019–2021 justeras mot Regionstyrelsens principiella förändringar fd. område motsedda kostnader.
- Utveckling RAKEL (RS/354/2018) 0,1 Mkr till krisberedskap årligen 2019–2021
- Ädel Rehab flyttades under år 2018 från Område Ortopedi inom fd. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen enligt RS/2759/2017.
- Läkemedelsteamet flyttas från område Patientsäkerhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen per 2019-01-01, enligt RS/1379:13/2015.
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) minskas interndebering avseende tjänster som Regionstaben utför till Hälso- och sjukvård från och med år 2019, vilket medför flytt av budgetram från tidigare internt köpande områden.

Vårdval:

- Vårdval räknas upp enligt LPIK exkl. läkemedel, med undantag för läkemedelsdelen.
- Inprioriteringar 2019: Vårdval tillfördes 7 Mkr år 2018 för Bemanning ST-läkare, budgetram för 2019 utökas med ytterligare 6 Mkr, totalt 13 Mkr för år 2019–2021 enligt RS/258:12/2017, justeras mot Regionstyrelsens principiella förändringar fd. område motsedda kostnader.
- Generella statsbidrag som tillförts Vårdval år 2019 är 16,7 Mkr (avgiftsfri tandvård, avgiftsfri mammografi, sänkt högkostnadsskydd 85 år och äldre samt fria läkemedel barn). Prognos 17,1 Mkr för år 2020 och 17,4 Mkr för år 2021.
- Generellt statsbidrag som tillkommer i budgetram år 2019–2021 är avgiftsfri cellprovtagning 1,8 Mkr.

Regionövergripande kostnader fd. område motsedda kostnader:

- Budgetramen justeras bland annat beroende på nya prognostiserade kostnader för pensioner, sänkt internränta med -0,25 procentenheter, preliminära skatteunderlagsförändringar samt principiella förändringar.

3.2.3 Hälso- och sjukvårdsnämnden

- *Ej fördelad budgetpost* i budgetramberäkningen föreslås tillfalla Hälso-sjukvårdsnämnden, HS-gemensamt, för år 2019 enligt Regiondirektörens direktiv RS/1134/2018.
- Utveckling RAKEL (RS/354/2018) 0,2 Mkr till akutområdet årligen 2019–2021
- Ädel Rehab flyttades under år 2018 från Område Ortopedi inom fd. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen enligt RS/2759/2017.
- Läkemedelsteamet flyttas från område Patientsäkerhet inom Hälso- och sjukvårdsnämnden till Hälso-sjukvårdspolitiska avdelningen per 2019-01-01, enligt RS/1379:13/2015.
- 53,8 Mkr omfördelas till Hälso-sjukvårdsnämndens budgetram, HS-gemensamt, till följd av principförändringar inom bland annat fd. område motsedda kostnader, Regionstyrelsen.

3.2.4 Regionala utvecklingsnämnden

- 1,7 miljoner kronor i tillfällig budget 2018 avseende investeringsbidrag Nationalmuseum norr har exkluderats ur budgetram 2019–2021 och tillförts Hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram.
- Driftbidrag för Jamtli 0,5 Mkr kvarstår även för år perioden 2019–2021, RS/916/2018.
- Enligt Regiondirektörens direktiv (RS/1134/2018) tillkommer ingen uppräknings av budgetram.

3.2.5 Revision

Förslag sänkt budgetram till 4,686 Mkr för år 2019, enligt RS/454/2018 §53. Sänkt budgetram med 0,2 Mkr tillfaller Hälso- och sjukvårdsnämnden.

3.2.6 Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd...

Budgetram 0,1 Mkr tilldelas Gemensam nämnd för samverkan inom drift och stöd, utveckling samt specialistfunktioner enligt beslut om samfinansiering av tjänst tillsammans med övriga av nämndens parter (RF 2018-02-14 §36).

3.2.7 Patientnämnd

Budgetramen 2019 inkluderar utökad uppdrag 256 tkr (riktat statsbidrag som blev generellt fr.o.m. år 2018) totalt 3,170 Mkr enligt RS/1702/2018 §54.

3.2.8 Förtroendevalda politiker

Budgetramen 2019 utökas med 2 Mkr till följd av ny politisk organisation per 2019-01-01 och inrättandet av hälso- och sjukvårdsnämnd, enligt RS/528/2018 §58 bör budgetramen därmed uppgå till 27,3 Mkr. I övrigt ingen uppräknings.

3.3 Avkastningskrav

Inom Hälso- och sjukvårdsnämnden har Folk tandvården ett avkastningskrav för 2019 på 4 miljoner kronor.

3.4 Investeringsram

För 2019 föreslås investeringsramen uppgå till 161 miljoner kronor. Från och med 2019 gäller förändrad nivå för vad som räknas som en investering till 1 prisbasbelopp (45 500 kr för 2018) jämfört med 0,5 prisbasbelopp.

Tabell 12. Investeringsbehov

Investeringsbehov	2019	2020	2021
Investeringar som beslutas av investeringsrådet	96	96	96
Tidigare års beslutade investeringar	19		
Hjälpmedel	15	15	15
*Öronmottagning/operation	11		
*Sterilcentral	20		
Summa	161	111	111

*För investeringsbehoven gällande öronmottagningen och sterilcentralen se separata bilagor i ärende Rs 1837/2018 och Rs 1503/2018.

Hjälpmedel ingår i investeringsramen men hanteras enligt särskilda rutiner och tas inte upp av investeringsrådet.

3.5 Nationella satsningar, riktade statsbidrag

Förutom de generella statsbidragen som staten ger till kommuner och landsting genom utjämningsystemet ger de även riktade statsbidrag. Riktade statsbidrag (specialdestinerade) är öronmärkta för ett visst ändamål. De betalas inte ut med automatik utan måste sökas efter särskilda rutiner, vilket innebär en ökad administration för kommuner och landsting. Satsningarna antas vara kostnadsneutrala och icke resultatpåverkande och tilldelas därför inte i budgetram. De ingår inte heller i finansieringen.

Tabell 13. Riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag, Mkr	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Sökbart belopp, Se även bilaga 1	111	76	68	-

3.6 Velfärdsmiljard, utifrån flyktingmottagande

Denna del av velfärdsmiljarden är ett statsbidrag som internt hanteras som riktat, därav ingår dessa medel varken i finansieringen eller i budgetram. Av totalt anslag 1:4, 1000 Mkr, fördelas regionens del enligt flyktingvariabler det vill säga länets andel av rikets totalt antal mottagna.

Tabell 14. Velfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande

Velfärdsmiljard, Mkr	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Velfärdsmiljard som fördelas utifrån flyktingmottagande	28	17	10	-

Enligt RS/2175/2016 §23 utreds huruvida Asylflyktinghälsan samt Asylflyktingsamordningen uppdrag ska se ut för år 2019 och framåt, vidare beslut tas i Regionstyrelsen januari 2019.

4 FINANSIELLA MÅL

I fullmäktiges uppgifter ingår enligt kommunallagen, 8 kap 5§, att för ekonomin ange de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De målen preciseras i det här avsnittet.

4.1 Långsiktigt hållbar ekonomi

Under planperioden är målet en ekonomi i balans. För att uppnå det övergripande målet om en *långsiktig hållbar* ekonomi och för att kunna återställa det ackumulerade underskottet, krävs positiva ekonomiska resultat efter planperioden.

Tabell 15. Långsiktig hållbar ekonomi

Mätetal	Mål på kort sikt	Mål på längre sikt
Ekonomiskt resultat efter finansnetto som procentandel av verksamhetens budgeterade nettokostnader	0 %	2 %

4.2 Kostnadskontroll

God kostnadskontroll är viktigt för att uppnå god ekonomi. För att ha en ekonomi i balans får verksamheternas nettokostnadsutveckling inte vara högre än intäktsutvecklingen på skatter och bidrag.

Tabell 16. Kostnadskontroll

Mätetal	Utfall per sep 2018	Mål 2019	Plan 2020	Plan 2021
Nettokostnadsutveckling jämfört föregående år	4,2 %	0,1%	-1,1%	-0,1%

4.3 Avtalstrohet

Ett verktyg för att begränsa nettokostnadsökningen är att i största möjliga mån göra inköp mot regionens upphandlade avtal. Avtalstroheten mäts som den andel av inköpen som skett mot upphandlade avtal.

Tabell 17. Avtalstrohet

Mätetal	Utfall i september 2018	Mål 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avtalstrohet	91 %	95 %	95 %	95%

4.4 Självfinansieringsgrad investeringar

Det andra finansiella målet för investeringar avser självfinansieringsgraden¹. På längre sikt bör de årliga investeringarna helt finansieras av skattemedel. En hög självfinansieringsgrad är önskvärd för att inte övervältra kostnader på kommande generationer och för att undvika räntekostnader för lån.

---

¹ Definition *självfinansieringsgrad*: Årets resultat + årets avskrivningar dividerat med årets investeringar minus försäljning av anläggningstillgångar.

5 RESULTAT-, BALANS- OCH FINANSIERINGSBUDGET

I det här avsnittet redovisas resultat-, balans- och finansieringsbudget.

5.1 Resultatbudget

Nedanstående resultatmål förutsätter nettokostnadsminskningar i enlighet med vad som beskrivs i avsnitt 2.6.

Tabell 18. Resultatbudget

Miljoner kronor	Utfall	Budget	Prognos augusti	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	624,3	700,4	661,9	640,0	640,0	640,0
Riktade statsbidrag	95	0	97,0	93,0	77,8	0
Verksamhetens kostnader	-4 746,2	-4 621,9	-4 913,5	-4 692,6	-4 791,9	-4 799,1
Avskrivningar	-123,7	-130,4	-136,4	-145,9	-140,4	-136,1
Verksamhetens nettokostnader	-4 150,6	-4 051,9	-4 291,0	-4 105,6	-4 214,5	-4 295,3
Skatteintäkter	2 832,8	2 920,3	2 907,9	2 995,1	3 085,7	3 180,0
Generella statsbidrag *	762,8	789,7	790,0	790,7	809,5	821,4
Statsbidrag läkemedel	337,5	365,6	365,6	365,6	365,6	365,6
Finansiella intäkter	15,7	12,3	12,2	2,0	2,0	2,0
Finansiella kostnader	-34,3	-36,0	-34,7	-47,9	-48,2	-73,7
Årets resultat	-236,1	0,0	-250,0	0,0	0,0	0,0
	3 914,5	4 051,9	4 041,0	4 105,6	4 214,5	4 295,3
*) Generella statsbidrag	Utfall	Budget	Prognos	Plan	Plan	Plan
	2017	2018	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämnning	636,9	654,7	654,7	666,2	668,6	684,7
Kostnadsutjämnning	43,2	48,5	48,5	46,9	50,1	51,4
Regleringsavgift/bidrag	-51,0	-39,3	-39,3	-20,9	-7,9	-13,3
Strukturbidrag	104,8	101,7	101,7	101,9	102,0	102,0
Statsbidrag "Välfärdsmiljarderna" flyktingmottagande	28,2	27,9	27,9	0,0	0,0	0,0
Överföring statsbidrag till kommunerna	0,8	-3,8	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Summa	762,9	789,7	790,0	790,7	809,5	821,4

5.2 Balansbudget

Nedanstående balansmål förutsätter nettokostnadsminskningar i enlighet med vad som beskrivs i avsnitt 2.6.

Tabell 19. Balansbudget

Miljoner kronor	Utfall 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	9,5	6,3	4,2	2,8	1,9
Mark och byggnader och tekniska anläggningar	655,5	672,5	664,7	647,3	631,1
Maskiner och inventarier	240,7	263,5	288,5	277,8	269,8
Finansiella anläggningstillgångar	64,6	64,6	64,6	64,6	64,6
Långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar	970,3	1006,9	1022,0	992,6	967,4
Omsättningstillgångar					
Förråd	13,4	13,4	13,4	13,4	13,4
Kortfristiga fordringar	245,8	245,8	245,8	245,8	245,8
Kortfristiga placeringar	376,4	425,8	425,8	425,8	425,8
Likvida medel	234,4	213,1	335,2	520,4	736,7
Summa omsättningstillgångar	870,0	898,1	1020,2	1205,4	1421,7
SUMMA TILLGÅNGAR	1840,3	1905,0	2042,2	2198,0	2389,1
SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	-75,7	-311,8	-561,8	-561,8	-561,8
Årets resultat	-236,1	-250,0	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	-311,8	-561,8	-561,8	-561,8	-561,8
Avsättningar					
Avsättning pensioner	1018,4	1132,4	1242,8	1368,2	1522,0
Särskild löneskatt övriga avsättningar	247,1	274,8	301,6	332,0	369,3
Avsättning skatter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	1265,5	1407,2	1544,4	1700,2	1891,3
Skulder					
Långfristiga skulder	107,1	280,1	280,1	280,1	280,1
Kortfristiga skulder	779,5	779,5	779,5	779,5	779,5
Summa skulder	886,6	1059,6	1059,6	1059,6	1059,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1840,3	1905,0	2042,2	2198,0	2389,1

5.3 Finansieringsbudget

Nedanstående finansieringsmål förutsätter nettokostnadsminskningar i enlighet med vad som beskrivs i avsnitt 2.6.

Tabell 20. Finansieringsbudget

Miljoner kronor	Utfall 2017	Prognos 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillförda medel					
Internt tillförda medel	-33,0	28,1	283,1	296,2	327,2
Förändring av kortfristiga placeringar	91,9				
Förändring av övrigt rörelsekapital	25,2				
Minskning av långfristiga fordringar	0,1				
Ökning av långfristiga skulder	97,6	173,0			
Summa tillförda medel	181,8	201,1	283,1	296,2	327,2
Använda medel					
Nettoinvesteringar	95,9	173,0	161,0	111,0	111,0
Köp av värdepapper till pensionsportföljen		49,4			
Minskning av långfristiga skulder					
Summa använda medel	95,9	222,4	161,0	111,0	111,0
Förändring likvida medel	85,9	-21,3	122,1	185,2	216,2

	2017	2018	2019	2020	2021
Internt tillförda medel miljoner kronor.					
Årets resultat	-236,1	-250,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	123,7	136,4	145,9	140,4	136,1
Ökning pensionsskuld inkl räntekostnader	79,4	141,7	137,2	155,8	191,1
Summa internt tillförda medel	-33,0	28,1	283,1	296,2	327,2
Summa internt tillförda medel	-33,0	28,1	283,1	296,2	327,2

6 SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

Enligt SKL kommer skatteunderlagets utveckling 2019–2021 bli betydligt svagare allt eftersom konjunkturen utvecklas i lugnare takt. En snabb befolkningsökning, främst bland barn och till viss del äldre, kommer att innebära en kostnadsutveckling högre än normalt. Det i kombination med att skatteunderlaget har en normal, eller till och med långsammare, utveckling medför att landstingssektorn måste hålla tillbaka kostnadsökningar för att motverka gapet mellan intäkter och kostnader.

7 BILAGOR

7.1 Bilaga 1 Riktade statsbidrag

		2018	2019	2020	
Öka tillgänglighet i barnhälsovård	Belopp i mkr LT-sektorn	120	120	120	För att öka tillgängligheten för grupper med sämre hälsa och tandhälsa samt för information och kommunikation om vaccinationer. Avsikt: fortsättning 2019 o 2020
Överenskommelse staten o SKL 21 dec 2017	Regionen i kr	1 540 517	1 528 658	1 729 702	
Avgiftsfri cellprovtagning	Belopp i mkr LT-sektorn	141			Från år 2019 förstärks de generella statsbidragen med 141 miljoner.
	Regionen i kr	1 810 108			
Förlossningsvård	Belopp i mkr LT-sektorn	960	1 000	1 000	
Inväntar överenskommelse	Regionen i kr	12 324 137	12 738 815	12 625 565	
Patientmiljard	Belopp i mkr LT-sektorn	980	1 000	1 000	
Överenskommelse staten o SKL 15 dec 2017	Regionen i kr	12 580 889	12 738 815	12 625 565	
Personalmiljarder, (kompetensstärkning, utökad professionsmiljard)	Belopp i mkr LT-sektorn	1 975	2 000	2 000	
Överenskommelse staten o SKL 26 jan 2018	Regionen i kr	25 354 344	25 477 630	25 251 130	
Utökad satsning psykiatri, avser kommunsektorn	Belopp i mkr LT-sektorn	500	1 000	1 000	För att stärka första linjens vård samt den specialiserade psykiatrin för barn och vuxna. Största delen avser kommun.
Överenskommelse staten o SKL 21 dec 2017	Regionen i kr	2 001 388	3 971 962	3 936 651	
Satsning asylsökande och nyanlända	Belopp i mkr LT-sektorn	50	50	50	Oklar fördelning. Enl. SKL ska 10 mkr gå till Röda Korset, 10 mkr till Folkhälsomyndigheten o 2 mkr till Årsta diakoni.
Inväntar överenskommelse	Regionen i kr	359 454	356 687	353 516	
Bidrag till psykiatri, inkl. ungdomsmotagningar	Belopp i mkr LT-sektorn	884	880	880	
Överenskommelse staten o SKL 21 dec 2017	Regionen i kr	11 348 476	11 210 157	11 110 497	

		2018	2019	2020	
En kvalitetssäker och effektiv sjuk-skrivnings- och re-habileringspro-cess, överenskom-melse staten o SKL 26 jan 2018.	Belopp i mkr LT-sektorn	1 230			Kommer eventuellt att ingå i det generella statsbidraget fr o m 2019
	Regionen i kr	15 790 300			
Förstärkt profess-ionsmiljard	Belopp i mkr LT-sektorn	951			Inget beslut
Överenskommelse klar för 2018	Regionen i kr	12 208 598			
Kvinnors hälsa, för-stärkning primär-vården	Belopp i mkr LT-sektorn	114	130		
Överenskommelse 20 jan 2017 klar 2018, , samt årligt beslut	Regionen i kr	1 463 491	1 656 046		
Kvinnosjukvård, förlossningsvård	Belopp i mkr LT-sektorn	585	400		
Överenskommelse 20 jan 2017 klar 2018, samt årligt beslut	Regionen i kr	7 510 021	5 095 526		
Extratjänster	Belopp i mkr LT-sektorn	75	75		Stöd till landsting för "extratjänster", an-ställningsform för personer som står långt från arbetsmarknaden
	Regionen i kr	962 823	955 411		
Jämlik cancervård	Belopp i mkr LT-sektorn	448			Avslutande året av den fyraåriga nation-ella satsningen för kortare väntetider och minskade regionala skillnader i cancervår-den (standardiserade vårdförlopp).
Överenskommelse staten o SKL 15 dec 2017	Regionen i kr	5 744 845			
Summa möjliga riktade statsbi-drag att söka		110 999 390	75 729 706	67 632 627	
Förändring rik-tade statsbidrag		51 594 938	-35 269 684	-8 097 080	
Varav nya efter fi-nansplan 2018-2020 från juli 2017		55 970 837	56 812 566	56 522 129	

7.2 Bilaga 2 Avgifter och taxor

För ytterligare information om avgifter hänvisas till Region Jämtland Härjedalens avgiftshandbok. (RS/610/2016)

Öppenvård

Enhetstaxa 300 kr

Vårdbesök oavsett vårdgivarkategori	300 kr
Gruppbesök och teambesök	300 kr
Besök via distansöverbyggande teknik	300 kr
Ambulansavgift (ingår inte i högkostnadsskyddet) (se kap.2.6 avgiftshandboken)	300 kr
Nödvändig tandvård (relaterat till sjukdomsproblematik)	300 kr
Debitering uteblivna besök, även avgiftsfria (ingår inte i högkostnadsskyddet)	300 kr
Hälsoskolor, hela utbildningen	300 kr

Undantag från enhetstaxa

Vårdbesök på jourtid och på akutmottagning	400 kr
Screening/riktade hälsokontroller (ingår inte i högkostnadsskyddet)	150 kr
Receptförnyelse per telefon/elektroniskt	150 kr

Ingen avgift

- Barn och ungdomar under 18 år
- Inom Ungdomspsykiatriska mottagningen (UPM) och Ungdomsmottagningen är det avgiftsfritt för barn och ungdomar under 23 år (oförändrat).
- Besök för alla patienter inom barn- och ungdomspsykiatri och ungdomshabiliteringen.
- All öppenvård för patienter över 85 år.
- Laboratoriemedicin p.g.a. sjukdom.
- Röntgen, nuklearmedicin och fysiologen (gäller ej vid pre-op-bedömning).
- MVC (mödrahälsovård).
- BVC (Barnvårdscentral).
- Remiss från mödra- eller barnhälsovård.
- Rådgivning preventivmedel, sterilisering och abort. Enligt lag är preventivmedel inom läkemedelsförmånerna kostnadsfria för unga under 21 år fr. o. m. 1 januari 2017.
- Besök på grund av smittsam sjukdom enligt Smittskyddslagen.
- Häktade, anhållna, intagna på kriminalvårdsanstalt.
- Värnpliktiga.
- Återbesök inom 5 dagar i de fall där antibiotika inte föreskrivits pga. luftvägsinfektion.
- Patient gipsas om på grund av svullnader (Om patienten själv förstört sitt gips uttas patientavgift).

- För boende på äldreboende om konsultation sker på personalens initiativ och inte beror på patientens akuta sjukdom.
- Om vårdgivaren av någon anledning behöver kalla tillbaka patienten för kompletterande undersökning innan ställningstagande kan tas om första behandling.
- Återbesök inom 24 timmar p.g.a. försämrat tillstånd (i den sjukdom som patienten behandlats för tidigare under samma dygn, inte vid planerade återbesök inom 24 timmar).
- SIP-möte
- Dosettindelning
- Egenprovtagning virtuella hälsorum (under en provtid på 2 år)
- Antabusdelning.
- 1:a besök i specialistvård efter akut remiss från primärvården
- Öppenvårdsbesök (konsultbesök) för ineliggande
- Studiepatienter
- Gynekologiskt cellprov, avgiftsfritt fr.o.m. 1/1 2018

Högekostnadsskydd öppenvård pga sjukdom

Högekostnadsskydd - tak för patientavgift under 12-månadersperiod (för högekostnadsgrundande avgifter)	1 100 kr
--	----------

Intyg och hälsokontroller

Enhetliga avgifter² för intyg och hälsokontroller är följande:

Patientavgift 300 kr

Timtaxa: 1000 kr exklusive moms. Lägsta avgift 500 kr exkl. moms. För tid utöver 1 timme uttas 250 kr exkl. moms per påbörjad 15-minutersperiod.

Vaccinationer

Avgift vid vaccination ska alltid tas ut med **besöksavgift plus vaccinkostnad**, även när vaccination ges i samband med annat vårdbesök där besöksavgift erläggs.

Exempel: Vårdbesök 300 kronor + vaccinationsbesök 300 kronor + kostnad för vaccinet. Om besöket enbart avser vaccination uttas 300 kronor + vaccinkostnad.

Vid resevaccination tillkommer en **hanteringskostnad** med 100 kronor per vaccin.

Slutenvård – inlagd på sjukhus

0-17 år	0 kr
18 år och äldre	100 kr
Högekostnadsskydd, tak per 30-dagarsperiod	2400 kr

² Grupptaxsystemet slopas, mer enhetliga avgifter för intyg och hälsoundersökningar RS/2254/2017 §168

Hjälpmedel

Besöksavgift	300 kr
Övriga hörseljälpmedel, synhjälpmedel, ortopedtekniska hjälpmedel	Se avgifts- handbok
Övriga hjälpmedel via Hjälpmedelscentralen	Varierar

Sjukresor

Ersättning ges för billigaste färdstätt med hänsyn till patientens medicinska tillstånd.

Egenavgift	100 kr
Högekostnadsskydd, tak för egenavgift under 12-månadersperiod	1 600 kr

7.3 Bilaga 3 Regionens engagemang i bolag, stiftelser och förbund

Region Jämtland Härjedalens verksamhet kan bedrivas i annan form än inom förvaltningsorganisationen om medborgarnyttan bedöms bli högre än om verksamheten drivits inom den egna organisationen. Samverkan med andra kan ibland vara ett alternativ. Arbetet med koncernfrågorna inom regionen utgår från den policy om ägarstyrning som antogs av landstingsfullmäktige i april 2006.

När Region Jämtland Härjedalen använder sig av begreppet ”koncernen” avses regionens verksamhet, hel- eller delägda aktiebolag, stiftelser där regionen är engagerat, bostadsrättsföreningar, kommunalförbund, finansiella samordningsförbund och gemensamma nämnder. I koncernredovisningen inkluderas företag där regionen utövar väsentligt inflytande. Med väsentligt inflytande menas att regionen har en röstandel motsvarande minst 20 procent eller tillsätter minst 20 procent av styrelseledamöterna.

Koncernen 2018

Bolag	
Landstingsbostäder i Jämtland AB	Helägt bolag, 100 procent.
Vattenbrukcentrum Norr AB	Delägt bolag, 20 procent.
Almi Företagspartner Mitt AB	Delägt bolag, 24,5 procent.
Torsta AB	Delägt bolag, 40 procent.
Länstrafiken i Jämtlands län AB	Helägt bolag, 100 procent.
Norrtåg AB	Delägt bolag, 25 procent.
Stiftelser	
Stiftelsen Jamtli	Det regionala basbidraget till stiftelsens drift ersätts med, 65% av Region Jämtland Härjedalen och 35% av Östersunds kommun, vilket utgör ca 30% av stiftelsens ekonomiska årsomsättning. Andel av stiftelsekapital 33 procent.
Stiftelsen Zenit	Jämtkraft AB:s stiftelse för forskning, Östersunds kommun, Mittuniversitetet och Region Jämtland Härjedalen. Regionen har ingen andel av stiftelsekapitalet.
Bostadsrättsföreningar	
Bostadsrättsföreningen Åkerärtan	Region Jämtland Härjedalens andel 64 procent av andelskapitalet
Bostadsrättsföreningen Lugnviks centrum	Region Jämtland Härjedalens andel 10 procent
Bostadsrättsföreningen Torvalla centrum	Region Jämtland Härjedalens andel 16 procent
Övrigt	
Kommunalförbund och finansiellt samordningsförbund	Norrandstingens regionförbund (medlemmar är de fyra norrandstingen). Årsavgift utifrån invånarantal, ca 14 procent. Finansiellt samordningsförbund syftar till att ge förbundsmedlemmarnas aktörer (kommuner i Jämtlands län, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Region Jämtland Härjedalen) bättre möjligheter att samordna och prioritera gemensamma insatser. Andel 25 procent. Bidrag 1 500 tkr per år.
Gemensamma nämnder	Gemensam nämnd för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter (Region Jämtland Härjedalen och alla kommuner i länet) Närvård Frostviken (Strömsunds kommun och Region Jämtland Härjedalen)
Norlands nätverk för musikteater och dans	Kommunalförbund tillsammans med övriga tre norrandsting. Regionens andel 25 procent av en samordnartjänst i Umeå (200 tkr per år). Kommunalförbundet får statsbidrag 10 300 tkr per år (2014). Regionens andel varierar lite över tid. Regionen går in med pengar för egen del av samarbetet, vilket uppgick till 2 400 tkr 2015.
Folkets hus Östersund	Medlemskap övertaget från Kommunförbundet.

7.4 Bilaga 4 Ordlista och förkortningar

Anläggningstillgång/omsättningstillgång

Ett landsting har två sorters tillgångar: anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Anläggningstillgångar är avsedda att användas eller ägas av verksamheten under längre tid. Dessa kan delas in i:

- materiella – till exempel maskiner, inventarier och fastigheter
- finansiella – till exempel aktier i dotterbolag
- immateriella – till exempel goodwill, patent- och licensrättigheter.

Motsatsen är omsättningstillgångar. Dessa är avsedda att på kort sikt säljas, förbrukas eller på annat sätt omsättas i verksamheten. Exempelvis likvida medel (pengar), varor i lager eller fordringar på kunder och leverantörer.

Avsättning

En skuld som är oklar när det gäller beloppet eller vid vilken tidpunkt den förfaller. En avsättning ska redovisas i balansräkningen om företaget förväntar sig en händelse där det är troligt att det kommer krävas resurser för att klara av åtagandet – och att företaget kan göra en uppskattning av det beloppet. Ett exempel på avsättning är kostnaden för pensioner.

Eget kapital

Värdet av ett företags tillgångar med avdrag för skulder och avsättningar. Om regionens resultat är positivt (överskott) ökar det egna kapitalet, medan ett negativt resultat (underskott) minskar det egna kapitalet.

IB (Ingående balans)

Det sammanlagda värdet av organisationens tillgångar, skulder och eget kapital vid årets början.

Investering

Inköp av anläggningstillgångar (till exempel fastigheter, utrustning eller maskiner) som är tänkta att användas inom organisationen i över tre år och har inköpsvärde på minimum ett halvt basbelopp.

Regionkoncernen

Region Jämtland Härjedalen med dess förvaltning samt de aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där regionen har ett väsentligt inflytande.

Likvida medel

Organisationens penningtillgodohavanden i kontanter: kassa, postgiro, bank och bankgiro men även utländska sedlar och erhållna checkar.

LPIK

Prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting. Indexet används som underlag vid beräkningen av kostnaderna för löne- och prisutvecklingen i fasta löner och priser.

Nettoinvestering

Årets investeringsutgifter efter avdrag för årets försäljning och utrangering.

Nettokostnad

Verksamhetens intäkter (avgifter och ersättningar) minus verksamhetens kostnader (personal, material, tjänster och avskrivningar). Nettokostnaden finansieras med skatter och generella statsbidrag.

Resultat

Skillnaden mellan intäkter och kostnader under en viss period.

Resultaträkning

Uppställning som visar hur vinsten eller förlusten för perioden har uppkommit.

Skuld

Åtagande att i framtiden betala eller på annat sätt fullgöra en ekonomisk förpliktelse till någon utomstående. Skulder som förfaller till betalning inom ett år benämns kortfristiga, övriga långfristiga.